
"KIRIM'IN İŞGALİ, KARADENİZ'DEKİ GÜVENLİK DURUMUNDA KIRILMA YARATTI"

05.12.2017

5 Aralık 2017

QHA

Türkiye'nin önde gelen düşünce kuruluşlarından Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) ve Konrad Adenauer Stiftung (KAS) iş birliğiyle Ankara'da dün, 4 Aralık'ta önemli bir konferans gerçekleştirildi. "*Geniş Karadeniz Havzası'nda Güvenlik, İstikrar ve İşbirliği*" başlığıyla düzenlenen konferansa Türkiye, Ukrayna, Azerbaycan, Romanya, Moldova, Gürcistan ve Arnavutluk'tan araştırmacılar, akademisyenler ve önemli düşünce kuruluşlarından isimler katıldı.

Açılış konuşmalarını, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (BSEC) Hukuk Direktörü Teimuraz Antelava, AVİM Başkanı Emekli Büyükelçi Alev Kılıç ve KAS Türkiye Yöneticisi Sven-Joachim Irmer'in yaptığı konferans, üç oturum şeklinde gerçekleştirildi.

Karadeniz'de enerji politikaları ve moderatörlüğünü Dr. Turgut Kerem Tuncel'in üstlendiği ilk oturumda Trans-Anadolu Doğu Gaz Boru Hattı (TANAP), TürkAkım, Ukrayna-Rusya ilişkileri, nükleer enerji gibi konular ele alındı. Oturumda Arnavutluk'tan Dr. Ledion Krisafi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) öğretim üyesi Prof. Dr. Oktay Tanrısever ile Rusya Kültür ve Tabiat Varlıkları Enstitüsü'nden Dr. Evgeniy Bahrevskiy konuşmacı olarak yer aldı.

Söz konusu oturumda, Rusya'nın enerji kaynakları bir dış politika ve pazarlık aracı olarak kullandığına dikkat çekilirken, Balkanlar'da enerji aktarımının büyük ölçüde Gazprom'un elinde olması yarattığı durum ve Arnavutluk özelinde sık yaşanan enerji kesintileri gibi örnekler paylaşıldı. Konuşmacılar ayrıca, TürkAkım, Nord Stream ve benzeri boru hattı projelerinin bölgeye olası etkileri ve Türkiye'nin yürütmekte olduğu nükleer enerji girişimleri hakkında görüşlerini ifade ettiler.

Oturumun ardından QHA için değerlendirilmede bulunan Tuncel, Rusya ve bölge ülkeleri arasındaki çelişki ve fikir ayrılıkları ve belirgin şekilde ön plana çıktığını belirtirken, "*Bugünkü toplantımızın ilk olarak geniş Karadeniz Bölgesindeki uzmanları bir araya getirmesi nedeniyle son derece önemli olduğu düşünüyorum. Bölge ülkelerindeki uzmanların, birbirleriyle burada fikir alışverişinde bulunmaları da son derece önemli. Bu durumun bölgedeki iş birliği çalışmalarını olumlu yönde etkileyeceği kanaatindeyim. Toplantıda ortaya çıkan önemli bir sonuç olarak da, Rusya ve bölge ülkeleri arasında derin çelişkiler ve fikir ayrılıkları bulunduğu net bir şekilde görülüyor. Bölge ülkeleri Rusyanın son zamanlarda geliştirdiği politikalardan tedirgin oluyorlar. Sert güçle bir yere kadar yol alabilirsiniz fakat ideolojik anlamda gücünüz yoksa insanların kalplerini kazanmıyorsanız, sert gücünüzün bir sonu olacaktır ve Rusya da yakın zamanda bu durumla karşılaşacak gibi görünüyor.*" ifadelerini kullandı.

Moderatörlü?ünü AV?M Uzman? Aslan Yavuz ?ir'in üstlendi?i "*Geniş Karadeniz Havzasında Güvenlik Sorunları*" ba?l?kl? ikinci oturumda ise, K?r?m'n?n i?gali, Da?l?k Karaba? Sorunu, Karadeniz'de devam eden çat??malar ve askerile?me, NATO, Rusya ve Kolektif Güvenlik Antla?mas? Örgütü (CSTO) konular? masaya yatırıldı?. Karadeniz Stratejik Ara?t?rmalar Enstitüsü Ba?kan Yard?mc?s? Alexander Khara, Azerbaycanl? akademisyen ve ara?t?rmac? Zaur ?iriyev, Romanya Diplomatik Enstitüsü'nden Dan Petre, Moldova'dan Dr. Igor Munteanu ve Rusya'dan Leonid Savin'in konu?mac? bulundu?u oturumda, özellikle K?r?m'n?n yasa d??? ?ekilde Rusya taraf?ndan i?gal edilmesinin, bölgedeki güvenlik durumunda derin bir k?r?lmaya yol açt??? üzerinde duruldu.

Rusya'n?n, Gürcistan'da Güney Osetya, Moldova'da Transdinyester gibi bölgeler vas?tas?yla yaratmaya çalışt??? fiili duruma yeterince tepki verilememi? olmas?n?n K?r?m'n?n i?galine zemin yaratt???n? aktaran Petre, yar?madan?n i?galinin NATO'nun do?u kanad? için büyük bir tehdit te?kil etti?ini vurguladı.

Öte yandan Rusya'n?n enerji kaynaklar? vas?tas?yla elde etti?i gelirleri, bölgede kendine ba?l?, yozlaşm?? hükümetler ve siyasi etki sat?n almak maksad?yla kulland???na dikkat çeken Khara, Ukrayna ve Rusya aras?nda devam eden çat??malarla ilgili olarak da önemli de?erlendirmelerde bulundu. Khara ayrıca, Ukrayna'n?n askeri bak?mdan sava?a haz?rl?k seviyesinin yeterli olmad??? bir dönemde Rus saldırganl???yla kar?? kar??ya kald???n? aktarıken, söz konusu periyotta Ukrayna Ordusu'nun haz?rl?k durumunun bugünkü seviyesinde olmas? halinde K?r?m'n?n i?gali ile Donbas'ta devam eden çat??malar?n ya?anmayaca???n? kaydetti.

Konferans?n üçüncü ve son oturumunda ise Geni? Karadeniz Havzas?'nda ticaret ve ula??m, Avrupa Birli?i (AB) Do?u Ortakl???, Avrasya Ekonomik Birli?i, Kuzey-Güney Koridoru gibi konular ele alındı?. "*Geni? Karadeniz Havzas?'nda Bölgesel ??birli?i ve Bütünle?me: F?rsatlar ve Zorluklar*" ba?l?kl? oturumun moderatörlü?ünü AV?M Uzman? Özge Nur Ö?ütcü gerçekle?tirdi. D??i?leri Bakanl??? ?pek Yolu Temsilcisi Emekli Büyükelçi Koray Targay, Gürcistan'dan Büyükelçi Giorgi Badridze, Jean Monnet program?nda AB çalışmaları ö?retim görevlisi olan Dr. Muhtar Hac?zade, Belgrad Güvenlik Forumu Program Direktörü Marko Savkovic ve Kafkas Enstitüsü yöneticisi Alexander ?skenderyan oturumda konu?mac? olarak hazır bulundular.

Kaynak/Source: